

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

Titulus XIV. De Officio Coadjutoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

TITULUS DECIMUS-QUARTUS.

D E

OFFICIO COADJUTORIS.

Quæres primo, Quid est Coadjutor? *Re.* Coadjutor est, qui datur ex causa Juris vel Judicis auctoritate ad officium Ministri Ecclesiæ coadjuvandum. Unde coadjutoria est facultas ex causa juris vel Judicis auctoritate alicui concessa Prælatum vel alium Beneficiatum in regimine beneficii adjuvandi.

Quæres secundo. Quotplex Coadjutoria? *Re.* 2plex: Perpetua cum spe futuræ successione, & temporalis. Perpetua est, per quam Coadjutori jus tribuitur mortuo Coadjuto in ejus officium vel beneficium succedendi. Temporalis est, per quam Rectori Ecclesiæ ob infirmitatem vel aliam causam impedito à muneris sui exercitio, quamdiu is vivit, datur Coadjutor.

Quæres tertio. Quæ inter Coadjutoriam perpetuam & temporalem differentia? *Re.* 1mo. Coadjutor temporalis nec jus nec titulum habet in beneficio, sed tantum exercitium vel administratio illius juris vel beneficii, quod in Coadjuto remanet, est penes Coadjutorem. In Coadjutoria autem perpetua Coadjutori in beneficio acquiritur jus ad rem, quod eveniente vacatione per obitum Coadjuti jus plenum efficitur, ita, ut pro ejusmo-

di Coadjutore nova collatio non requiratur, sed absque alio ministro gratia Coadjutoria ex primo jure sibi concessio fortiat effectum. 2do. Coadjutoria temporalis solum respicit favorem Coadjuti & Ecclesiæ Coadjuto concedita, utpote cujus vices & curam Coadjutor supplere tenetur, absque eo, quod inde præter congruam sustentationem aliquid commodi reportet. Coadjutoria perpetua respicit non solum favorem Coadjuti & Ecclesiæ, sed etiam Coadjutoris, cui in beneficio post obitum Coadjuti jus confertur succedendi.

Quæres quarto. Qualis debet esse Coadjutor? *Re.* Omnes qualitates de jure ad illud officium, pro quo datur, requisitas habere debet Coadjutor, ut decrevit *Trid. Sess. 25. de reform. cap. 7.* Debet esse Vir providus & honestus, per quem tam Coadjuto, quam populo utiliter consulatur. *cap. ex parte. 5. de Cleric. agrotant. cap. venerabili. 37. de offic. delegat. can. quamvis triste. 14. caus. 7. q. 1.*

Quæres quinto. Ob quam causam datur Coadjutor? *Re.* Ob sequentes: 1mo. Ob infirmitatem perpetuam & tantam, ut ob eam Beneficiatus munera beneficii obire nequeat. *cit. cap. ex parte. 5. de Cleric. agrot. cap. unic. eod. in 6. 2do.* Ob le-

lepram, propter quam sine horrore populi Rector beneficium administrare nequit. *cap. 3. & 4. de Cleric. agrot. 3tio.* Ob amissum linguæ usum, *cap. fin. eod. tit. 4to.* Ob amentiam, *Arg. cap. unic. eod. in 6. 5to.* Ob senium, *can. petiisti. 17. caus. 7. q. 1. 6to.* Ob imperitiam, *Trid. Sess. 21. de reform. cap. 6. cap. quoniam. 14. de offic. ordin.* Ratio generalis est Ecclesiæ benignitas, quæ non volens afflictionem addere afflicto, Beneficiato ex accidente impedito beneficium relinquit, & ne Ecclesia detrimentum patiatur, addit Coadjutorem, qui vices suppleat Beneficiati.

Quæres *sexto*, A quo datur Coadjutor? *re. 1mo.* Coadjutor perpetuus non nisi à summo Pontifice dari potest, nec est concedendus nisi Ecclesiis Cathedralibus vel Monasteriis ob urgentem necessitatem, vel evidentem utilitatem, & causâ diligenter prius cognitâ, ut salubriter statuit *Trident. Sess. 25. de reform. cap. 7.*

2do. Episcopo dare Coadjutorem etiam temporalem est Papæ reservatum, *per cap. unic. de Cleric. agrot. in 6.* nisi in locis à Curia Romana disitis, ut extra Italiam, in quibus Episcopus senio vel adversâ valitudine gravatus de consilio & assensu sui Capituli, vel majoris partis ejusdem, unum vel duos autoritate Apostolicâ Coadjutores idoneos assumere potest. Si Episcopus amens, tunc ejus Capitulum, vel duæ ipsius partes eadem autoritate unum vel duos Coadjutores ad officium Episcopale exequendum assumere possunt. Episcopus tamen compositionis à Capitulo, ut sibi Co-

adjutorem assumat, nunquam cogi valet, sed in casu, quo Episcopus valetudine aut alio incurabili impedimento ad sui officii executionem inutilis factus fuerit, & Coadjutorem assumere noluerit, licet à proprio Capitulo requisitus, tunc nihil per Capitulum innovetur, sed Episcopi & Ecclesiæ suæ conditionem ac facti circumstantias universas, quàm citò poterit, fideliter & explicitè ipsum Capitulum referat ad notitiam Sedis Apostolicæ, cujus ordinationi se in omnibus humiliter subicere debet. *cit. cap. unic.*

3tio. Parochis aliisque Episcopo inferioribus, si ad officium suum exequendum incapaces sint, potest Ordinarius temporalem dare Coadjutorem.

Quæres *septimo*, An Coadjutoria perpetua sint licita? *re.* Coadjutoria perpetua maximè in beneficiis simplicibus & Canonicatibus, quia hæreditariæ successionis imaginem referunt, sacris Constitutionibus sunt odiosæ, & Patrum Decretis contrariæ, nemini ex statuto *Trid. Sess. 25. de reform. cap. 7.* in quibuscunque beneficiis Ecclesiasticis permittendæ, cum omnis collatio ac promissio beneficii primùm vacaturi penitus à jure reprobetur. *cap. 1. & 2. de concess. præbend.* “Quia per promissiones hujusmodi, quæ
“per importunitatem nimiam, per quam
“non concedenda multoties conceduntur,
“& per ambitionem improbatam
“ut plurimum extorquentur, aperitur
“via, sub tali palliatione verborum, ad
“promittenda damnabiliter contra La-
“teranense Concilium beneficia vacatura,
“mortis alienæ votum ingeritur,
“&

“ & Ecclesiis , ac Prælati & personis
 “ Ecclesiasticis gravamina plurima infe-
 “ runtur , &c. “ *Cap. detestanda, 2. de*
concess. præbend. in 6.

Quæres octavo. An ob deputationem
 Coadjutoris ab onere residendi liber sit
 Coadjutus ? R. Neg. Nam Coadjutum
 per deputationem Coadjutoris non ab-
 solvi ab onere residendi declaravit S.
 Congregatio: Parochus, cui datus est
 Coadjutor, non poterit abesse à residentia,
 multò minùs ipse Coadjutor.

Quæres nono. Quæ potestas Coadju-
 toris ? R. Coadjutor absolutè & simpli-
 citer datus potest omnia, quæ posset ipse
 Rector principalis. Ratio est; quia aliàs
 non benè per deputationem Coadjuto-
 ris Rectori principali, Ecclesiæ & po-
 pulo commissio provisum esset.

Quæres decimo. In quibus Coadju-
 toris potestas est limitata ? R. 1mo. Potestas
 Coadjutoris limitatur, si in constitutio-
 ne Coadjutoris certum genus negotio-
 rum expressum, in quo sit Coadjutor,
 ut in temporalibus vel spiritualibus.

2do. Si quid speciale in jure invenitur
 exceptum. Sic *cap. unic. de Cler. agrot. in*
6. facere alienationes, donationes, con-
 ferre beneficia Coadjutori specialiter
 prohibitum est, ideo si Coadjutus sibi
 præsens beneficia conferre possit, illa

non confert Coadjutor, secùs si Coad-
 jutus incapax conferendi.

3^{io}. Si Coadjutus invitus quoad ali-
 quid eorum, quæ ipsemet per se ipsum
 adhuc facere vellet & posset, ne per ne-
 cessitatis occasionem præsumptionis
 pullulet ambitio, ut dicitur *in can. Pon-*
tifices, 4. caus. 7. q. 1.

Quæres undecimo. Quibus expensis
 Coadjutor alimentandus ? R. Coadju-
 tor de facultatibus Ecclesiæ, vel benefi-
 cii, cui deservit, ad sustentationem suam
 congruam debet recipere portionem.
Cap. de Rectoribus, 3. de Cleric. agrot. cap.
unic. eod. in 6. Trid. Sess. 21. de reform.
cap. 6. Si autem facultates Ecclesiæ pro
 utroque, Coadjuto & Coadjutore non
 sufficiant sustentando, priùs Coadjuto,
 deinde Coadjutori providendum est,
 ulteriùs providebit Episcopus, etiam
 cogendo populum, ut Coadjutori ne-
 cessaria præstet. *Arg. can. omnis Christianus.*
69. de consecrat. dist. 1. & cap. de huius.
4. de Ecclesiis edificand.

Quæres duodecimo. Quando Coadju-
 toris cessat officium ? R. Officium Coad-
 jutoris temporalis cessat per mortem sive
 naturalem, sive civilem Coadjuti. Item
 quando impedimentum Coadjuti, quod
 perpetuum esse putabatur, cessare
 contingit.

